

Η νέα ελληνική μετανάστευση, Ν. Μαραβέγιας

Ναπολέων Μαραβέγιας

Η νέα ελληνική μετανάστευση

(συντομευμένο άρθρο, όπως αναρτήθηκε στο [giouliblog](#))

Έλληνες μετανάστες στη Γερμανία (Δεκαετία του '60)

Η χώρα μας υπήρξε χώρα μεταναστών. Πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και κυρίως στις δεκαετίες 1950 και 1960, μετανάστευσαν εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες σε πολλές χώρες. Αυτή η μετανάστευση αφορούσε νέους ανθρώπους ανειδίκευτους, από αγροτικές κυρίως περιοχές.

Η μετανάστευση αυτή οδήγησε στην ερήμωση της υπαίθρου. Από πολλούς, όμως, θεωρήθηκε «ευλογία», γιατί απέτρεψε την κοινωνική αναταραχή που θα προκαλούσε η μαζική ανεργία, ενώ το εισρέον μεταναστευτικό συνάλλαγμα ήταν μια λύση για την κάλυψη του χρόνιου εμπορικού ελλείμματος της χώρας. Επίσης, ένα σημαντικό μέρος του συναλλάγματος μετατρεπόταν σε επενδύσεις, κυρίως σε κατοικίες, τροφοδοτώντας έτσι, την άνθηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την περίοδο της μεταπολεμικής «ανάπτυξης» της χώρας. Τέλος, οι έλληνες μετανάστες αποκτούσαν δεξιότητες στις χώρες υποδοχής και, όταν επέστρεφαν, ήταν χρησιμότεροι στην ελληνική οικονομία από τους ανειδίκευτους εργάτες, οι οποίοι εγκατέλειπαν μαζικά την ελληνική ύπαιθρο, κυρίως προς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες.

Το ισοζύγιο της μεταναστευτικής κίνησης ανατράπηκε στα μέσα της δεκαετίας του '70. Παράλληλα, μειώθηκε και η εσωτερική μετανάστευση από την ύπαιθρο προς τα μεγάλα αστικά κέντρα. [...]

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90, μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, η Ελλάδα έγινε πλέον χώρα υποδοχής μεταναστών, κυρίως από τα Βαλκάνια, ενώ στη συνέχεια, η χαλαρή μεταναστευτική πολιτική και η θέση της χώρας ως πύλης προς τη Δύση, οδήγησαν σε είσοδο μεταναστών κυρίως από ασιατικές χώρες, σε αριθμούς που δεν έχουν προηγούμενο σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Σήμερα, η κατάσταση έχει αλλάξει ριζικά. Η προϊούσα οικονομική δυσπραγία από το 2009 και μετά, οδηγεί όλο και περισσότερους νέους Έλληνες να αναζητούν και πάλι εργασία στο εξωτερικό. Μόνο που τώρα αυτοί οι νέοι δεν είναι ανειδίκευτοι, αλλά αντίθετα κυρίως επιστήμονες με γνώσεις και δεξιότητες, που όλο και περισσότερο δεν μπορούν να απασχοληθούν στην ελληνική οικονομία. Πρόκειται για μια νέα μετανάστευση, η οποία όχι μόνο δεν προσφέρει τίποτα στη χώρα μας, αλλά αντίθετα την αποστερεί από το πιο ταλαντούχο και εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Μια ματιά στα ποσοστά ανεργίας των νέων επιστημόνων, όχι μόνο των θεωρητικών, αλλά και των θετικών και τεχνολογικών επιστημών, δείχνει το μέγεθος του προβλήματος της αξιοποίησης του ανθρώπινου κεφαλαίου στη χώρα μας, για το «σηματισμό» (εκπαίδευση) του οποίου έχουν δαπανηθεί τεράστια ποσά.

Δεν πρόκειται μόνο για προσωπικά «δράματα» των νέων, οι οποίοι δεν έχουν επαγγελματική προοπτική στην πατρίδα τους, ύστερα από πολύχρονες και πανάκριβες, συχνά και μεταπτυχιακές, σπουδές, αλλά για μέγα εθνικό δράμα με ανυπολόγιστες συνέπειες για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, η οποία απασχολεί ανειδίκευτους εργάτες, αλλά αδυνατεί να απασχολήσει νέους εξειδικευμένους επιστήμονες, προς όφελος προφανώς των χωρών στις οποίες αναγκαστικά μεταναστεύουν. [...]

[Ελευθεροτυπία](#), 60/2/2011

Ασκήσεις

1. « Δεν πρόκειται για προσωπικά δράματα των νέων αλλά για μέγα εθνικό δράμα»:

- Να συζητήσετε την παραπάνω θέση. Να την στηρίξετε με κατάλληλα επιχειρήματα ή να την αντικρούσετε.
- Να συζητηθεί η παρεμβολή της συγκινησιακής γλώσσας, παρόλο που επικρατεί στο κείμενο η αναφορική λειτουργία της γλώσσας.

🔍 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

🔍 ΥΦΟΣ

Συνδυαστικές Ασκήσεις

Να εργαστείτε σε ομάδες και να διαβάσετε τα παρακάτω κείμενα:

α) *Νέα ελληνική μετανάστευση* του Ναπολέοντα Μαραβέγια (παρόν κείμενο)

β) *Ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του* Λόη Λαμπριανίδη

γ) *Μαμά, μην κλαις, θα τα λέμε στο «skype»...* του Απόστολου Λυκεσά

δ) *Θα επιστρέψουν καλύτεροι...* του Γιώργου Χωραφά.

1. Προσπαθήστε να βρείτε ομοιότητες και διαφορές:
- ως προς το ύφος
 - ως προς το είδος του λόγου που χρησιμοποιούν οι συντάκτες των κειμένων
 - ως προς την αντιμετώπιση του θέματος της μετανάστευσης των νέων.

2. Να προσέξετε τη δομή των κειμένων, την αφετηρία τους, τις αναδρομές στο παρελθόν και τις αναφορές στη σύγχρονη κοινωνία. Μπορούμε να πούμε ότι τα κείμενα «συνομιλούν»;

🔍 ΔΟΜΗ

3. Διαβάζοντας τα κείμενα, διαπιστώνετε ότι διαφέρουν. Ορισμένα αναφέρουν τα γεγονότα και προτείνουν κάποιες λύσεις, ενώ άλλα είναι φορτισμένα συναισθηματικά και προσπαθούν να δώσουν κάποια αισιόδοξη προοπτική για το μέλλον. Πώς θα τοποθετούσατε το συνεχές από τον αναφορικό στον συγκινησιακό λόγο τα τέσσερα κείμενα;

🔍 ΤΟ ΣΥΝΕΧΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΟ
ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΑΚΟ ΛΟΓΟ

4. Να διατυπώσετε γραπτά τις σκέψεις που σας δημιουργεί το θέμα της σύγχρονης μετανάστευσης των νέων, σε ένα κείμενο 150-200 λέξεων για δημοσίευση σε εφημερίδα ή περιοδικό. Να επιλέξετε εσείς το είδος του εντύπου και το ύφος του κειμένου.
5. Να οργανώσετε μια εκπομπή στο [Μαθητικό Ραδιόφωνο - European School Radio](#) με θέμα τη σύγχρονη μετανάστευση των νέων. Για την εκπομπή σας μπορείτε να πάρετε συνεντεύξεις και να οργανώσετε συζήτηση με νέους που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό για δουλειά ή σκοπεύουν να μεταναστεύσουν. Στη συζήτηση μπορούν, επίσης, να συμμετάσχουν συγγενείς των νέων.